

EXPUNERE DE MOTIVE

Una dintre obligațiile fundamentale ale statului român este aceea de a ocroti sănătatea cetățenilor, conform prevederilor articolului 34 din Constituția României. În vederea respectării acestei obligații, propunem reglementarea comercializării sării destinate consumului uman într-un mod echilibrat care să țină cont atât de necesitatea prevenirii deficitului de iod, cât și de riscurile asociate unui aport excesiv de iod asupra funcției tiroidiene.

Reglementarea comercializării sării destinate consumului uman trebuie analizată nu doar din perspectivă istorică, ci și din perspectiva efectelor pe care le produce asupra sănătății populației după mai mult de două decenii de aplicare a iodării universale. Guvernul României a introdus caracterul obligatoriu al iodării sării prin Hotărârea Guvernului nr. 568/2002, după ce anterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 779/1995, fusese reglementat consumul de sare iodată.

Deși Guvernul a menționat necesitatea iodizării sării la momentul elaborării hotărârii de guvern menționate, acesta nu a ținut cont de riscurile pe termen lung pe care un aport excesiv de iod le poate genera asupra funcției tiroidiene la anumite categorii de populație. De asemenea, nu a fost luată în considerare experiența altor state europene, în care iodarea sării pentru consumul uman direct este, în majoritatea cazurilor, opțională și nu obligatorie. Nu s-a ținut cont nici de necesitatea reevaluării periodice a politicii de iodare în funcție de evoluția bolilor asociate aportului excesiv de iod.

Aportul excesiv de iod poate genera tulburări ale funcției tiroidiene prin două mecanisme principale, documentate științific: Primul mecanism este fenomenul Jod-Basedow, care determină apariția hipertiroidismului la persoanele cu noduli tiroidieni autonomi sau gușă nodulară. La aceste persoane, anumite zone ale tiroidei produc hormoni în mod independent de controlul normal al organismului. Atunci când sunt expuse brusc la un aport crescut de iod, nodulii autonomi nu mai limitează producția de hormoni și determină eliberarea excesivă a acestora în sânge. Al doilea mecanism este eșecul de a scăpa de efectul Wolff-Chaikoff. În condiții normale, expunerea la o cantitate mare de iod determină o reducere temporară a activității tiroidei, ca mecanism de protecție. La persoanele susceptibile, tiroida nu reușește

ulterior să își reia funcția normală, iar producția de hormoni tiroidieni rămâne inhibată, apărând hipotiroidismul.

Studiile internaționale au demonstrat în mod constant legătura dintre iodarea universală a sării și creșterea incidenței tulburărilor tiroidiene. În Danemarca, studiul de cohortă DanThyr, care a urmărit peste 500.000 de persoane pe o perioadă de aproape 20 de ani, a arătat o creștere inițială a hipertiroidismului cu până la 52% în zonele cu deficit ușor de iod. Aceeași cercetare a evidențiat o creștere persistentă a hipotiroidismului cu 130 până la 150% la 17 ani de la introducerea iodării obligatorii. În China, după implementarea iodării universale în 1996, anchetele naționale au arătat o creștere a prevalenței hipotiroidismului subclinic de la 3,2% în 1999 la 16,7% în 2010. În Austria, creșterea conținutului de iod din sare a determinat o majorare cu 36% a hipertiroidismului manifest și cu 64% a hipertiroidismului subclinic.

Date similare au fost raportate și în alte țări care au implementat iodarea sării. În Zimbabwe, introducerea iodării a determinat o triplare a numărului de cazuri de hipertiroidism. În Republica Democrată Congo, aproximativ 15% dintre adulții cu gușă nodulară au dezvoltat hipertiroidism după iodare. În Statele Unite, după introducerea iodării sării în anii 1920, s-a înregistrat o creștere importantă a tirotoxicozei în regiunile cu gușă endemică. Aceste studii arată că fenomenul Jod-Basedow apare sistematic în zonele cu istoric de deficit de iod, imediat după creșterea bruscă a aportului de iod.

Studiile au evidențiat și creșterea autoimunității tiroidiene în urma iodării sării. În Danemarca, prevalența anticorpilor anti-TPO a crescut de la 14,3% la 23,8% în primii 4-5 ani după iodare. În Grecia, prevalența tiroiditei autoimune la copii s-a triplat la șapte ani de la introducerea iodării universale. În Sri Lanka, la trei ani după implementarea iodării, s-a observat o prevalență de 42,1% a anticorpilor anti-tireoglobulină la fetele de vârstă școlară. Aceste date indică faptul că iodul în exces poate stimula răspunsul imun împotriva tiroidei la persoane predispuse.

Un studiu realizat de Asociația pentru Protecția Consumatorilor din România a analizat 25 de sortimente de sare comercializate în marile rețele. Rezultatele au arătat că în 52% din probe s-a utilizat iodat de potasiu, iar în 28% din probe s-a utilizat iodură de potasiu. De asemenea, în 40% din probe

a fost identificată ferocianură de potasiu ca agent antiaglomerant. Ferocianura de potasiu se descompune la temperaturi ridicate în cianură de potasiu, substanță cu potențial toxic. Studiul a mai evidențiat că termenul de valabilitate al sării neiodate este nelimitat, în timp ce la sarea iodată acesta variază între 1 și 20 de ani, în funcție de substanțele chimice adăugate în procesul de iodare.

În majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene, iodarea sării pentru consumul uman nu este obligatorie, ci este opțională. Această realitate legislativă demonstrează că protecția împotriva deficitului de iod poate fi realizată prin măsuri selective, fără a impune un aport generalizat de iod întregii populații.

Prin urmare, se ridică întrebări legitime cu privire la necesitatea menținerii caracterului obligatoriu al iodării universale a sării în țară. În aceste condiții, se impune adoptarea unui nou cadru legislativ care să asigure un echilibru corect între protecția sănătății publice și dreptul consumatorilor la informare și alegere liberă.

Prezenta lege intenționează să liberalizeze comercializarea sării destinate consumului uman atât sub formă iodată, cât și neiodată, cu excepția situațiilor expres reglementate; operatorii economici au obligația de a pune la dispoziția consumatorilor ambele tipuri de sare în condiții normale de comercializare; informarea consumatorilor cu privire la tipul de sare utilizat și aportul de iod devine obligatorie; utilizarea sării iodate în alimentație și industria alimentară este opțională, cu excepția fabricării pâinii și a produselor de panificație, unde rămâne obligatorie.

Astfel, prezenta lege înlocuiește abordarea restrictivă și generalizantă a iodării universale cu un mecanism legislativ care urmărește respectarea dreptului consumatorului de a alege, în concordanță cu evoluția cunoștințelor științifice și cu practicile statelor europene.

În temeiul art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, vă adresăm rugămintea de a solicita Guvernului să comunice punctul de vedere asupra prezentei propuneri legislative.

INIȚIATORI:

Senator AUR- Ștefan Geamănu

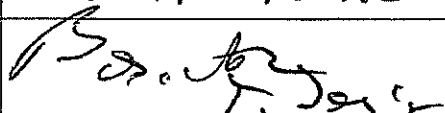
Senator AUR- Cristian Vântu

Deputat AUR- Sorin Tituș Muncaciu

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege privind reglementarea comercializării sărli destinate consumului uman, precum și pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE	AUR	
2	ARSTAN TIBERY ORANON	AUR	
3	MIHAI GHEORGHE	AUR	
4	KOLAR EDUARD	AUR	
5	NEGOESCU MIHAI-BOGDAN	AUR	
6	PUSCASU PETRE	AUR	
7		AUR	
8	CALIN GHE MATIES	AUR	
9	HRISTU COSMIN	AUR	
10	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
11	GURLUI SILVIU OCTAVIAN	AUR	
12.	CIOBAN ANIEL-CATALIN	AUR	

LISTA

Sușținătorilor propunerii legislative – Lege privind reglementarea comercializării
sării destinate consumului uman, precum și pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din
Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, cu modificările
și completările ulterioare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
13.	MUSAT Lucian	AUR	
14.	CIPRIAN PARASCAN	AUR	
15.	CRISTINA EMANUELA DASCALU	AUR	
16.	PSADIU GEORGE	AUR	
17.	TELEA ITRU	AUR	
18.	Consbntinescu Andra	AUR	
19.	MITREA DUMITRIANA	AUR	
20.	GHEORGHE IONEL	AUR	
21.	MICLPU SAMUEL - VIRBIL	AUR	
22.	VARSA CIPRIAN NICOLAE	AUR	
23.	COLESA IZIEAZIN	AUR	
24.	PASCARIU MIHAI - COSMIN	AUR	

2

și completările ulterioare

[illegible]

LISTA

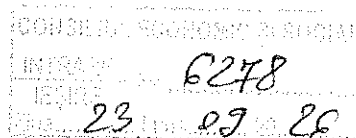
Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind reglementarea comercializării sării destinate consumului uman, precum și pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	PEIU PETRIȘOR	AUR	
2.	VASILE MARIANA	AUR	
3.	VLADU NICOLAE	AUR	
4.	SIPOS CRISTIAN	AUR	
5	CĂRHOV VĂNȚU	AUR	
6	LUMINIȚA RAUCAN-FERNANDES	AUR	
7	STELIA NICULEA	AUR	
8.	CONSTANȚINESCU ROLIA	AUR	
9	PAUL GHEORGHE	AUR	
10	BANIELA STEFANESCU	AUR	
11.	CRISTINA DUMITRESCU	AUR	
12.	IACOB C. CIPRIAN	A.U.R.	

LISTA

Sușținătorilor propunerii legislative – Lege privind reglementarea comercializării sării destinate consumului uman, precum și pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
13	Silgeanu Copelin	AUR	
14	ROMAN MARIUS-VALENTIN	AUR	
15	Sorbu M. Ionel	AUR	
16	ONEA OLGA	AUR	
17	POTECĂ VASILICA	AUR	
18	SPACU DUMITRU	A.U.R.	
19	Vlăscu Virgil Gheorghe	AUR	
20	CHELEA MIRELA	AUR	
21	STOICA CIPRIAN-TUDOR	A.U.R.	
22	Lăvric Sorin	AUR	
23	GEAMĂN ȘTEFAN	AUR	
24	Plăeșu Laurentia	AUR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

privind reglementarea comercializării sării destinate consumului uman, precum și pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art. 1 - Prezenta lege reglementează condițiile referitoare la comercializarea sării destinate consumului uman, hranei animalelor și utilizării sale în industria alimentară.

Art. 2 - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică după cum urmează:

a) sarea pentru consum alimentar uman - un produs cristalin în a cărui compoziție predomină clorura de sodiu ($NaCl$), obținut prin extragere din depozitele naturale subterane sau din apa de mare, potrivit Codex Standard pentru sarea destinată consumului alimentar;

b) sarea iodată – sarea destinată consumului uman, hranei animalelor și utilizării în industria alimentară, la care s-a adăugat iod, sub formă de iodat sau iodură de potasiu.

Art. 3 - (1) În România, comercializarea și utilizarea sării destinate consumului alimentar uman este liberă, cu excepția cazurilor expres prevăzute de prezenta lege.

(2) Consumatorii au dreptul să achiziționeze liber, în scopul uzului personal, sare iodată sau sare neiodată, în condițiile stabilite de prezenta lege. În acest sens, operatorii economici care activează în alimentația publică și realizează activități de comerț cu amănuntul/en gros/cash and carry au obligația de a pune la dispoziția consumatorilor ambele tipuri de sare, în condiții normale de comercializare, în cantități suficiente și în mod permanent.

(3) Operatorii economici prevăzuți la alin. (2) au obligația de a indica pe eticheta sau ambalajul produsului dacă sarea este neiodată sau iodată.

Art. 4 - (1) În alimentația oamenilor, hrana animalelor și în industria alimentară utilizarea sării iodate este opțională.

(2) Prin excepție de la prevederile alin.(1), în procesul de fabricare al pâinii și a produselor de panificație se utilizează numai sare iodată.

(3) Operatorii economici care comercializează produse alimentare sau preparate ce conțin sare au obligația de a informa consumatorii cu privire la tipul de sare utilizată.

Art. 5 - (1) Condițiile de calitate și de securitate pentru sarea utilizată ca suport în vederea obținerii sării iodate, precum și condițiile de calitate, securitate și concentrația de iod din sarea iodată se stabilesc prin norme aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(2) Metoda de iodare a sării, inclusiv tipul de compus de iod utilizat, procedurile tehnologice de iodare, metodele de control și verificare a concentrației de iod în timpul procesului de producție, precum și condițiile de transport, depozitare și păstrare a sării iodate în vederea menținerii concentrației de iod stabilite

până în momentul consumului sau utilizării se stabilesc prin norme aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(3) Normele prevăzute la alin. (1) și (2) se actualizează periodic de către Guvern, la propunerea Ministerului Sănătății, în funcție de evoluția standardelor naționale și internaționale în domeniu.

Art. 6 - Autoritățile și instituțiile cu atribuții de control în domeniul siguranței alimentelor au obligația să identifice și să determine prezența iodului și concentrația de iod din sarea iodată.

Art. 7 - (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) refuzul de a vinde ambele opțiuni de sare iodată sau neiodată ori de a le pune la dispoziția consumatorului în condiții normale de comercializare;
- b) nerespectarea obligațiilor de identificare și etichetare;
- c) comercializarea sării iodate pentru consumul uman sau pentru fabricarea pâinii și a produselor de panificație, cu un conținut de iod în afara limitelor stabilite prin Hotărâre a Guvernului conform art. 5 alin.(1);
- d) nerespectarea normelor stabilite de Guvern potrivit art. 5 alin.(1) și (2) , altele decât cele privitoare la concentrația de iod utilizată;
- e) utilizarea sării neiodate la fabricarea pâinii și a produselor de panificație.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 40.000 lei.

(3) Odată cu aplicarea amenzii, agentul constatator poate dispune și următoarele sancțiuni complementare :

- a) confiscarea sării iodate ce prezintă conținutul de iod în afara limitelor stabilite prin Hotărâre a Guvernului conform art. 5 alin.(1).
- b) confiscarea sării care nu prezintă elementele de identificare și etichetare conform prevederilor în vigoare.

c) confiscarea sării neiodate folosite pentru fabricarea pâinii și a produselor de panificație și retragerea de la comercializare a produselor ce o folosesc, în cazul contravenției prevăzute la alin.(1) lit. e)

Art. 8 - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul împuternicit al autorităților competente prevăzute la art. 8, conform Ordonanței Guvernului nr. 2/2001.

Art. 9 - (1) Prezenta lege intră în vigoare în 90 de zile de la publicarea sa în Monitorul Oficial al României, partea I, cu excepția prevederilor art. 5, care intră în vigoare în termen de 3 zile de la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 568/2002 privind iodarea universală a sării destinate consumului uman, hranei animalelor și utilizării în industria alimentară, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Articolul 10 - La art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 28 martie 2007, cu modificările ulterioare, alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Normele și reglementările se referă la grupe de produse și servicii care, anual, sunt nominalizate și, după caz, actualizate de către Guvern, dacă acest lucru se impune, cu excepția cazurilor în care legea dispune altfel.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului

Președintele Camerei Deputaților